

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Patris Gonzali Sylveriae, Societatis Iesv Sacerdotis

Godinho, Nicolao

Coloniae Agrippinae, 1616

In varia Lusitaniæ loca magno cum suo, & aliorum fructu exurrit. Cap. IX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44032

36 VITAE GONZALI SYLVERIAE
exornando, impensis dedita. Hæc igitur tunc ad
uunculi monitis & exhortationibus permota, tan-
toperè ad pietatem exarsit, vt omni prorsus ex-
quisiti illius nitoris & elegantiae cura deposita, re-
nuntiatisque in auribus, armillis, gemmis, multi-
plici ac vario ex serico, aut politiori alia materia
vestium instrumento, cum cætera, quæ ad muliebrē
mandum pertinet, supellecstile, humili induita
vestitu, & dicata Christo, purissimo animarum spō-
so, virginitate, perfectissimam aggressa sit viuen-
di rationem, in qua usq; ad vitæ finem summa cum
laude perseuerauit.

*In varia Lusitaniae loca magno cum suo, & ali-
orum fructu excurrit.*

C A P. I X.

VT Gonzalus eximiè Deum diligebat, ita nihil
ipsi erat antiquius, quam ut ad illum (quod
singulare quoddam & diuinæ caritatis indicium) o-
mnium animos studiaq; conuerteret. Nullis er-
go laboribus, nullis vitæ incommodis deterre-
batur, quo minus summa ope contenderet, vt
quantum posset, quæ concionibus, quæ con-
fessionibus, qua cæteris pietatis officijs mortales
omnes iuuaret, & errantes animas ad bonam fru-
gem atque ad rectum viuendi tramitem reuocaret.
Ex urbe Portuensi, in quam à Conimbricensi Re-
ctore missus est, antequam ullum in ea esset Socie-
tatis domicilum, sic ad eundem Rectorem inter alia
scripsit: Ego quamdiu mihi in hisce peregrinatio-
bus Deus aderit (spero autem nunquam defutu-
rum) mendicato cibo viuam; confessiones tam-
diu

diu excipiam, quamdiu erunt qui confiteri volunt, nec me operi somnas, nec studio quies, nec ieunio fames eripiet; donec vires suppetent, iter pedibus faciam, quounque ire contigerit; usque ad rancitatem concionabor; usque ad mortem corpus persequar, & animo subijciam. Et paulo post in iisdem literis haec: Perseuerabo intrepidus in hoc proposito, fauente numine, nec patiar, aut ullo mortis terrore animum vinci meum, aut ullo vitae fastidio temescere. Pergam per, quidquid asperum & durum sese obiecerit, nec fistam gradum, donec cum Christo Iesu affigar Crucis. Quae verò in his literis Sylueria scripsit, ea cōstanter toto vita tempore seruauit, nec omisit prius quam fuso pro religione sanguine humanis rebus excederet. Inter alia loca, quae per id tempus ex obedientia lustrauit, Tomarium fuit; nobile oppidum est à Nabane flumine, quo alluitur, Nabantia olim dictum, leucis duodecim, Austrum versus, Conimbricā distat. Populo est frequens, multosque circumcirca pagos habet, quibus ius dicit. Hic eius militiae caput, quae à Dionysio Rege olim instituta aduersus Mahumetanos, capitales Christianæ religionis hostes, à Christo nomen accepit. Missus huc Gonzalus, ita se in omnibus gessit, ut post duos menses in popularium utilitatem summa cum laude consumptos, oppidanus senatus unum è primis, communi consensu electum miserit ad Regem, qui & ingentia comoda in negotio salutis à Gonzalo accepta exponeret, & omnium verbis obnoxie ab ipso peteret, ne ullo modo pateretur, Gonzalum animarum suarum unicum remedium, sibi auferri. Probatā Regi denunciatio, & grata petitio. Efficit, ut

38 VITAE GONZALI SYLVERIAE

tempus Gonzalo à superioribus prorogetur. Additi igitur in gratiam Regis menses insuper quatuor, quos ille solito cum labore, & fructu ad spiritualem eorum hominum utilitatem contulit. Solebant aliqui ex primarijs in Xenodochium conuenire, ut orationis, eius præcipue quæ mente fit, præceptis à Sylueria imbuerentur. Ad hoc munus diebus singulis statæ horæ, in quibus tota meditandi ratio diligenter explicabatur. Ab explicatione ad certum quisque cubiculum in eodem Xenodochio receptus, ea de quibus fuerat alii magno studio, nec minori commodo obibant. Ter autem quater, diebus etiam profestis, concionabatur. Inchoabat à pago aliquo vicino, ad quem manè summo, antequam ad agros colendos, & cæteræ iuris opera pagani exirent, se conferebat. Coacto ibi breuiter populo ea exponebat, quæ loco & tempori congruere videbantur. Re confessâ redibat ad oppidum, & confluentem ad audiendum sacrum, multitudinem altera concione ad salutis studium hortabatur. A meridiæ tertiam ad eos habebat qui occupationibus erant vacui. Quartam denique sub vesperam ad illos, quos siue negotia forensia, siue agrestes curæ interdiu præcederant. Cum verò ex oppido ibat ad pagos, ex pagis ad oppidum redibat, sicerat hisce itineribus intentus, atque oblitus sui, ut saepius fixis in altum oculis, & aperto capite, cœlique iniuriis exposito, incedere visus sit; nec id ad prius aduerterit, quam ab aliquo fuerit admonitus. Diem igitur integrum, breui duntaxat spatio excepto, concionibus, confessionibus, conciliandis dissidentium animis, rudibus instituendis, cæterisque huiusmodi operibus impendebat. Noctem quoque

quoque totam, sumptu modo somno, orationi dabat. Prima statim face adibat Xenodochij tem-
plum, cubiculo vicinum; solus ibi sine arbitris,
ante augustissimum Eucharistiae sacramentum cur-
vans genua, partim diuina meditando, par-
tim cum Christo praesente dulcissime collo-
quendo, partim denique aliquos recitando Psal-
mos, magna vultus, sed maiori cordis exultati-
one, tamdiu illic ad hunc modum persistebat,
donec ruente praे lassitudine mole corporis, vi-
ctus inuitusque modicè quiescebat. Cæterum
refecto tantisper quiete corpore, genua iterum
flectere, solita orandi ac meditandi exercitiare re-
petere, & ad diluculum protrahere. Tradita hæc,
quæ scripsimus à testibus plurimis, iisque locu-
pletibus, quos hominis admiratio & honesta
quædam rei cognoscendæ, ac probandæ curiosi-
tas adegit, ut singulis ferè noctibus ipsum diligenter obseruarent. Post menses sex, quos Tomario
tam fructuosè dederat, de suo ad Conimbricense
collegium redditu ciues monet. Illi primùm gra-
uiter eius dicesum ferre; dein cum viderent re-
tardari amplius non posse, summis precibus ro-
gare, ut sibi & socio equos & cibaria accipiat.
Actis ille gratijs, negat firmiter quidquam se ac-
cepturum: solito igitur more se dat in viam pedes,
tota simul effusa & comitante ad pluertia milliaria
nobilitate. Hic vero res accidit dictu digna. Quidā
ex ijs, quibus carior Gonzalus erat, in ipso profe-
ctionis articulo aduertens eius calceos esse con-
sumptos, emi repente nouosiubet, & patrem à tur-
ba segregans, orat secretò, ut quoniam triginta
quinque & amplius passuum millia pedibus est co-
fecturus, & extrema calceamenti inopia laborat,

40 VITAE GONZALI SYLVERIAE

calceos illos velit induere, itineri faciendo neces-
sarios. Gonzalus ad hæc nouis sibi calceis opus nō
esse; sufficere quos habet: qui si tandem in via defi-
cient, quod erit reliquum, nudis pedibus sine ma-
gno periculo posse confici. Videt homo, quātum cū-
que nitatur, nihil se aut precibus, aut rationibus a-
cturum. Consilium ergo init dolosè ac facete pium.
Conuenit cum aliis, ut cùm deuentum erit ad sta-
tutum locum, quē adusq; Gózalum sunt comitaturi
multi simul ac frequentes in eum irruant, ac per
spiciem amplexandi, manusque deosculandi, ipsū
è solo eleuent, & brachia manusque impediāt, quò
interim detractis veteribus calceis, possint illi
noni, inuito ac renitente ipso, pedibus induci. Ita
factum. Tum pater captum se beneuolo dolo agno-
scēs, nō putauit pietatis vim vi vlla amplius repel-
landam, ne in amicorum caritatem nimis inoffi-
ciosus videretur. Profectus igitur est nouis calceis
indutus: veteres autem, reliquarū loco, cum vene-
ratione à ciuibus affluati.

*Diuino instinctu agnoscit se Christi Martyrem fu-
turum, quod & ipse saepius prædictit, & insigni
prodigio à Deo præmon-
stratur.*

C A P. X.

VITAE suæ finem illustri martyrio deco-
randum, diuino instinctu creditur agnouisse.
Res sic habet: Erat Conimbricæ quidam ma-
leficij reus. Hic sententia iudicis morte damnatus,
cùm ad supplicij locum duceretur, comitem ha-
buit